

Vår saksbehandler
Natalina Heia, naheia@mil.no
+4723095748, 05105748
FHS/FAGSTAB/SEK UTD FVL

Vår dato 2020-11-16
Vår referanse 2020/035465-002/FORSVARET/ 51

Tidligere dato **Tidligere referanse**

Til

De nasjonale forskningsetiske komiteene
V/ sekretariatsleder Vidar Enebakk
Kongensgate 14
0153 OSLO

Kopi til

Høring - Forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap og humaniora

Forsvarets høgskole viser til høring om forskningsetiske retningslinjer for samfunnsvitenskap og humaniora Den nasjonale forskningsetiske komité for samfunnsvitenskap og humaniora (NESH), datert 21.9.2020. Frist for innspill er 1.12.2020.

Innledningsvis vil FHS understreke at vi anser NESH' forskningsetiske retningslinjer som et viktig grunnlag for å tydeliggjøre det omfattende ansvaret for forskningsetikk som påhviler forskerfellesskapet.

1 Ny innledning om *Grunnleggende forskningsetiske prinsipper*, undertittel *Forskingens normer og verdier*:

Det fastslås her at forskningsetiske retningslinjer er en kodifisering av forskerfellesskapets normer og verdier. Som en generell kommentar til høringsnotatet i denne sammenheng, savner FHS gjennomgående definisjoner og presiseringer av sentrale begreper bl.a. fra forskningsetikkloven som kan bidra til en klar felles forståelse av disse normene og verdiene. Under punktet Ansvaret for forskningsetikken, vises det f.eks. til begrepet «*anerkjente forskningsetiske normer*», jf. forskningsetikkloven § 4. Vi mener det er nødvendig med en klargjørende definisjon av «*anerkjente forskningsetiske normer*» i de reviderte retningslinjene, ettersom dette er en grunnleggende etisk forpliktelse for forskerfellesskapet. Begrepet defineres heller ikke i forskningsetikkloven. De nye NESH retningslinjene bør derfor klargjøre dette helt sentrale begrepet, slik det var gjort i de forrige NESH retningslinjene (2016) kapittel 1; Forskingens normer og verdier. Her ble det presisert at «*anerkjente forskningsetiske normer*» var å forstå som (vår utheving): «*Redelighet i dokumentasjon, konsistens i argumentasjon, upartiskhet i vurderinger og åpenhet om usikkerhet er felles forskningsetiske forpliktelser, uavhengig av verdimesig eller vitenskapsteoretisk posisjon.*» De nye retningslinjene kan, slik de nå står, svekke forståelsen av dette sentrale begrepet, ettersom denne presiseringen har utgått. Det fremgår ikke klart av høringsnotatet om utkastet til nye retningslinjer Del A) Forskerfellesskapet med underpunktene 1 – 13 er ment å utgjøre hele substansen i begrepet «*anerkjente forskningsetiske normer*». Etter vårt syn bør begrepet defineres før punktene 1-13 listes opp.

Postadresse Postboks 800 Postmottak 2617 Lillehammer Norge	Besøksadresse Akershus Festning, Byggnr. 18 0015 OSLO Norge	Sivil telefon/telefaks / Militær telefon/telefaks 99/0500 3699	Epost/ Internett forsvaret@mil.no www.forsvaret.no Organisasjonsnummer NO 986 105 174 MVA	Vedlegg
--	--	---	---	----------------

Vi savner videre en presisering i de nye retningslinjene av hva som skal forstås med begrepet «*andre forskningsrelaterte aktiviteter*» i forskningsetikkloven § 4. Dette er ikke definert i loven.

2 Skille mellom juss og etikk presisert i det nye utkastet:

Det fremgår av høringsnotatet at juridiske spørsmål knyttet til personvern og vitenskapelig uredelighet skal flyttes til appendiks. Ettersom nevnte appendiks ikke er en del av høringen, er det ikke mulig for oss å ha en oppfatning om innholdet i dette appendiks eller sammenhengen mellom dette og retningslinjene. Generelt er det viktig at det ikke oppstår usikkerhet i forståelsen av begreper mellom disse to nivåene av tekster.

3 Del E) Forskningsformidling: Punkt 46 – Formidling og institusjonens ansvar

Det heter under dette punktet at forskningsinstitusjonene skal legge til rette for forskningsformidling. Hvordan dette skal legges til rette for er i liten grad utdypet. For å synliggjøre forskernes tilknytning til institusjonen, kan institusjonene, i samarbeid med forskerne, ha ansvaret for oppdaterte ansattssider med bilde på institusjonenes nettsted, så langt ressursituasjonen til den enkelte institusjon tillater.

Marianne Røgeberg
seksjonssjef seksjon for FoU-administrasjonen
Forsvarets høgskole

Dokumentet er elektronisk godkjent, og har derfor ikke håndskreven signatur.
